

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС

Програма
для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Спеціальність “Музичне мистецтво”
Спеціалізація “Фортепіано”

Київ – 2006

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Державний методичний центр навчальних закладів
культури і мистецтв України

КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС

Програма
для вищих навчальних закладів
культури і мистецтв I-II рівнів акредитації

Спеціальність
“Музичне мистецтво”

Спеціалізація
“Фортепіано”

Київ 2006

Видання здійснено на замовлення Державного методичного центру
навчальних закладів культури і мистецтв України

КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації. – Київ: “Фірма “ІНКОС”, 2006 – 44 ст.

Укладач

Е. В. Васильєва – викладач Херсонського
музичного училища

Рецензенти:

О. В. Яцков – декан Сімферопольського
факультету Донецької державної музичної
академії ім. С. С. Прокоф'єва, доцент,
заслужений діяч мистецтв України

Н. А. Костянтинова – викладач
Сімферопольського музичного училища
ім. П. І. Чайковського

I. О. Сухомлінова – викладач Одеського училища
мистецтв і культури ім. К. Ф. Данькевича

Відповідальний
за випуск

A. I. Ткаченко

Редактор

Л. М. Трачук

© Васильєва Е. В., 2006
© Державний методичний
центр навчальних закладів
культури і мистецтв, 2006

Обсяг курсу
Всього – 594 год.
Індивідуальних – 240 год.
Самостійних – 354 год.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Навчальна програма з “Концертмейстерського класу” із спеціальністю “Фортепіано” призначена для вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

Програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки молодшого спеціаліста та відповідає державним стандартам вищої освіти.

Дисципліна включає 11 кредитів, що складає 594 години, з них практичних – 240 годин, самостійних – 354 години.

Програма розрахована на вивчення предмету протягом 6 семестрів (III, IV, V, VI, VII, VIII). Заняття індивідуальні та самостійні.

Дисципліна “Концертмейстерський клас” у навчальних закладах I-II рівнів акредитації є складовою частиною професійної підготовки студентів. Разом зі “Спеціальним класом” вона передбачає розвиток навичок гри на фортепіано в об’ємі, необхідному для подальшої практичної діяльності молодшого спеціаліста з кваліфікації концертмейстера.

Поряд з практичною підготовкою до самостійної концертмейстерської роботи в завдання дисципліни входить формування у студентів художнього смаку, відчуття стилю, широкого світогляду, виховання творчої волі, прагнення до самовдосконалення, знайомство з кращими зразками української, закордонної музики, творами сучасних композиторів, народною музичною творчістю.

В результаті вивчення дисципліни в комплексі з іншими дисциплінами спеціального циклу студент повинен вміти:

- акомпанувати солістам (співакам та інструменталістам);
- розучувати із співаком його сольний репертуар, а також партії в хорах та ансамблях (мати уяву про об’єм та теситуру кожного голосу, а також про відповідний репертуар);
- акомпанувати нескладні твори з листа та в транспорті (на велику та малу секунду).

Програма складається з поясннювальної записки, методичних рекомендацій, форм контролю, рекомендацій щодо організації самостійної роботи студентів, програмних вимог по курсах та репертуарних списків.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Концертмейстерська діяльність є найбільш розповсюджену формою виконавства для піаніста. Створення ансамблю зумовлено єдиністю творчих намірів, настрою, артистичного підйому соліста. Точність інтерпретації у великий мірі залежить від концертмейстера, від його професійної чутливості, вміння зберегти живий пульс твору, відтінити, доповнити сольну партію, створити всі умови для розкриття виконавських можливостей соліста.

Особлива увага в програмі приділяється вокальному репертуару, який диференціюється за складністю та використовується також в якості матеріалу для створення навичок акомпанементу з листа.

Інструментальний репертуар вивчається паралельно з вокальним, тому що має свої специфічні особливості.

1. Робота над вокальним твором

Робота над вокальним твором має свої особливості, оскільки його зміст розкривається не лише через музику, а й через поетичне слово.

При вивченні вокального твору необхідне, перш за все, усвідомлене та по можливості емоційне читання літературного тексту. Текст допомагає з'ясувати художню задачу твору. Виразна декламація з виявленням смислових кульмінацій, особливостей фонетики та ритму вірша допоможе точніше інтерпретувати фортепіанну партію в поєднанні з вокальною.

Слід звертати увагу на вокальну партію, іntonувати мелодію голосом або виконувати її на фортепіано з одночасним читанням літературного тексту. При цьому треба визначити загальний характер мелодії, її динамічний діапазон, знайти кульмінаційні моменти, цезури, моменти зміни подиху.

Лише після цього можна розпочинати вивчення фортепіанної партії: визначити її ладові особливості, типи фактури і т.д. Надзвичайно важливо при цьому встановити залежність фактурних та ладових перевключень від руху вокальної партії, визначити художні та технічні задачі.

Над акомпанементом треба працювати так само, як і при вивченні сольної фортепіанної п'єси, але з урахуванням вокальної партії. Великого значення при розучуванні акомпанементу набуває інтерпретація

фортепіанного вступу та закінчення вокального твору, а також сольних фортепіанних інтерлюдій.

Виконуючи фортепіанну партію, необхідно поєднувати чутливість акомпаніатора з диригентською ініціативою. Це важливо при вивченні оперних арій та ансамблів, де необхідно впевнено вести співака за собою, надати оркестрового характеру фортепіанній партії, досягаючи точності в триманні звукових пауз, акцентуації.

На всіх етапах навчання слід орієнтувати студентів на розкриття образної сторони виконуваних творів, досягнення високого художнього рівня виконання.

2. Читання акомпанементу з листа

Особливу увагу слід приділяти виробленню навичок акомпанементу з листа, які набуваються в результаті систематичного тренування.

Для подолання психологічного бар'єра, який перешкоджає оволодінню навичками читання акомпанементу з листа, особливого значення набуває атмосфера на уроці, а також правильний підбір матеріалу, який був би доступним для студента і мав виховне та пізнавальне значення.

При цьому слід враховувати специфіку акомпанементу вокального твору з листа – миттєве реагування на різноманітні нюанси сольної партії.

На першому етапі навчання слід обирати твори з простішим фортепіанним акомпанементом, невеликі за об'ємом, написані в повільному темпі, з невеликою кількістю знаків альтераций, єдиним типом фортепіанної фактури, чітким та постійним ритмом.

Вивчення різних типів фортепіанної фактури доцільно розпочинати з фігураційної фактури у вигляді розкладених акордів. (Даргомижський О. “Я вас кохав”, “Привіт”, “Закоханий я, діво – красота”, “Мені сумно”, “Не скажу ні кому”, “Поцілуй”, “Як часто слухаю”).

Далі вивчається акомпанемент акордового складу, де акорди розміщуються на сильній долі такту (Даргомижський О.: “Елітрафія”, “Тільки узняв я тебе”, “Мені все одне”, “Ніжки”, “Вертоград”, “Східний романс”).

Акомпанемент, який включає голос, що дублює вокальну партію, вимагає особливої уваги. Студенту-концертмейстеру необхідно враховувати свободу інтерпретації вокальної партії солістом-вокalistом,

моменти зміни подиху, можливі відхилення, викликані необхідністю смыслових акцентів у прочитанні літературного тексту (Даргомижський О.: “Давнина”, “Руса голівка”, “Я вмер від щастя”).

В подальшому вивчається фактура з акордами супроводу, розташованими на слабкій долі такту (Даргомижський О. “Каюся, дядьку, чорт попутав”, “Яка мила її голівка”).

Після вивчення творів з однотипною фактурою слід звернутися до творів з різними комбінаціями типів фактури. При цьому важливо, щоб у кожному новому творі ускладнення відбувалося тільки в одному напрямі (метроритмічному, темповому, гармонічному).

При виробці навичок читання акомпанементу з листа слід звертати увагу на додержання вказаного темпу для того, щоб читання з листа не перетворювалось у розбір твору. Застосовувати спрошення фортепіанної партії можна лише за умови, що піаніст вміє миттєво охопити та внутрішньо почути загальну тканину музичного твору, поєднувати виконання даного відрізу з читанням наступного подумки.

Для оволодіння навичками акомпанементу з листа студент повинен набути технічну базу в класі фортепіано (швидкість руху пальців, уміння виконувати стрибки, знаходити правильне співвідношення мелодії та гармонії).

Для закріплення навичок читання акомпанементу з листа певного типу фактури необхідна самостійна робота на аналогічному матеріалі.

3. Транспонування

Навички транспонування необхідні піаністу-концертмейстеру, оскільки у вокальних класах нерідко виникає необхідність підбору тональності, найбільш зручної для голосу соліста. В концертних умовах іноді доцільно виконати твір у нижчій тональності або низький стрій інструмента вимагає транспозиції вверх.

В якості матеріалу для транспонування рекомендуються нескладні акомпанементи камерно-вocalьних творів. Основною умовою правильного транспонування є відтворення п'єси в новій тональності подумки.

Оволодіння навичками транспонування здійснюється в наступній послідовності: спочатку на інтервал збільшеної прими, потім на інтервал великої або малої секунди.

При транспонуванні на напівтон, який складає інтервал збільшеної прими, достатньо подумки уявити інші ключові знаки та внести поправку у випадкові знаки. Нотні позначення залишаються попередніми. При транспонуванні на інтервали секунди позначення на нотному стані не відповідають реальному звучанню на клавіатурі. І тут вирішальну роль грає внутрішній слух, усвідомлення функціональних зв'язків гармонічного супроводу і т.д.

Для акомпанементу в транспорті студент повинен засвоїти курс гармонії та мати навички виконання гармонічних послідовностей на фортепіано в різних тональностях. Знання аллікатурних формул, діатонічних та хроматичних гам, арпеджіо, акордів також необхідні студенту.

Розвиток навичок транспонування передбачає поступове ускладнення матеріалу (гармонія, темп, ритм, фактура).

При транспонуванні в класі слід досягати безперервності виконання твору. Для закріплення навичок необхідна самостійна робота.

4. Робота зі співаком

Для підготовки студентів до майбутньої концертмейстерської діяльності слід дати їм елементарні навички самостійної роботи зі співаком по розучуванню вокальних творів.

Коректне, доброзичливе виправлення конкретних помилок соліста – запорука успіху спільної творчої роботи.

Починаючи роботу зі співаком, концертмейстер повинен перш за все надати йому можливість почути твір в цілому. Для цього концертмейстер або іntonує голосом вокальну партію, акомпануючи собі, або відтворює вокальну партію на фортепіано разом із акомпанементом. Необхідно дати співаку уяву про твір. При цьому можна поступитися деталями фактури. Якщо співак не має навичок самостійного сольфеджування, концертмейстер повинен зіграти йому мелодію романсу або пісні на фортепіано та попросити співака відтворити її голосом. Для полегшення цієї роботи всю вокальну партію можна розучувати послідовно по реченнях та періодах.

В процесі розучування піаніст-концертмейстер повинен слідкувати за точністю відтворення звуковисотного та ритмічного малюнку мелодії, чистотою інтонації, чіткістю дикції, усвідомленням фразуванням, доцільною розстановкою дихання.

Щоб мати можливість кваліфіковано працювати зі співаком, необхідно знати діапазони голосів, характерні для голосів теситури, особливості співацького дихання, артикуляції і т.д. В процесі роботи зі співаком концертмейстер повинен враховувати, що від точно знайденої фортепіанної звучності часом залежить і звучання сольної партії. Наприклад, грубий, стукаючий звук акомпанементу викликає форсування звуку вокалістом, м'який “спів” фортепіано привчає соліста до правильного звуковедення.

При вивченні оперного репертуару концертмейстер повинен ознайомити співака зі змістом опери, дати характеристику персонажів і т.д.

5. Акомпанемент інструментального твору

При роботі над інструментальним акомпанементом слід виховувати вміння чути найдрібніші деталі партії соліста, зіставляючи звучність фортепіано з можливостями солюочого інструмента та художньою задумкою соліста.

Так при акомпанементі скрипці сила звуку фортепіано може бути більшою, ніж при акомпанементі альту або віолончелі. Особливу складність становить акомпанемент контрабасу. Звучання контрабасу в низькому регістрі знаходиться на межі можливостей слухової диференціації і тому вимагає від піаніста обережного виконання басів.

При акомпанементі духовим інструментам слід враховувати можливості апарату соліста, беручи до уваги моменти зміни подиху при фразировці. Необхідно контролювати чистоту ладу духового інструмента з урахуванням розігріву. Сила, яскравість фортепіанного звучання при акомпанементі трубі, тромбону, флейті, кларнету може бути більшою, ніж при акомпанементі гобою, фаготу, валторні, тубі.

При виконанні інструментальних концертів необхідно максимально наблизити фортепіанне звучання до оркестрового, знаходячи темброве забарвлення, яке відповідає звучанню різних інструментів.

При інструментальному акомпанементі особливо важлива тонка слухова орієнтація піаніста, оскільки рухливість струнних та дерев'яних духових інструментів значно перевищує рухливість людського голосу.

Слухове тренування в умовах послідовного ускладнення інструментального репертуару повинне забезпечити розвиток необхідних навичок акомпанементу.

6. Про репертуар

Правильно підібраний репертуар сприяє засвоєнню необхідних професійних навичок, ідейно-естетичному вихованню особистості, формуванню художнього смаку.

Основу репертуару складають українська та закордонна класика, твори сучасних композиторів.

Підбір репертуару на різних етапах навчання здійснюється у відповідності з рівнем технічної підготовки студентів.

В екзаменаційних програмах повинні бути представлені твори українських та зарубіжних композиторів.

З оперним матеріалом рекомендується знайомити студентів, починаючи з IV семестру (нескладні арії та арісти), потім на III та IV курсах (більш розгорнуті фрагменти – сцени та ансамблі).

З метою наближення навчання до концертної практики доцільно включати до програм народні пісні, а також естрадні пісні, звертаючи увагу на якість матеріалу.

Програмні вимоги по курсах

Період навчання у концертмейстерському класі починається з II курсу та закінчується на IV, студенти мають по два заняття на тиждень.

За цей період студент повинен набути основних навичок акомпанування солістам, хорам та ансамблям.

Протягом семестру треба вивчити 10–15 вокальних та інструментальних творів українських та закордонних композиторів, а також твори української народної музики (сюди не входять твори для читання акомпанементу з листа, для транспонування, а також твори, які проходять у порядку загального ознайомлення). Крім того, самостійно вивчити три твори.

Форми контролю та критерії оцінювання знань студентів

Контроль знань, установлений навчальним планом, передбачає такі форми перевірки: на III курсі у V семестрі проводиться іспит, на IV курсі у VIII семестрі – державний іспит.

У кожному семестрі здійснюється перевірка навичок читання акомпанементу з листа та транспонування. Транспонувати твори треба починати з III курсу. На IV курсі у VII семестрі бажано провести колоквіум, який складається з практичної та теоретичної частин. На колокві-

умі виявляється знання специфіки вокальної термінології, вокального репертуару, діапазону голосів і т.д., а також виконується акомпанемент твору з листа і транспонується один твір.

Навчальний заклад за рішенням циклової комісії може проводити додаткові форми контролю: академічні концерти, заліки з метою перевірки самостійно вивчених творів, контрольні заняття.

Концертмейстер повинен вміти акомпанувати солістам, вивчати зі співаком його репертуар, а також партії у хорах та ансамблях, акомпанувати твори з листа та у транспорті.

“5” (відмінно) – треба виконати програму високого рівня складності, продемонструвати почуття ансамблю, передати стиль твору, спільність творчих намірів, настрою, артистичного підйому соліста, точність інтерпретації, концертмейстерську чутливість, зберегти живий пульс твору, відтворити усі вимоги для розкриття можливостей соліста. При виконанні арії або концерту треба продемонструвати оркестровий характер фортепіанної партії, чутливість сполучати з диригентською ініціативою, і, найголовніше, разом з солістом розкрити образну сторону творів, що виконуються.

Виконання самостійно вивчених творів повинно підтверджити оволодіння усіма концертмейстерськими навичками.

“4” (добре) – складність програми може бути середнього рівня. Твори для самостійної роботи – нескладні. При виконанні допускається декілька недоліків ансамблевих, технічних або недостатньо артистичне відображення змісту творів чи деякі звукові проблеми.

“3” (задовільно) – може бути нескладна програма, формально вивчений нотний текст, наявність помилок ансамблевих, інтерпретаційних, недостатня чутливість оркестрових тембрів, фарб фортепіанної фактури, технічні збої, педальна недосконалість.

“2” (незадовільно) – відображує відсутність навичок ансамблевої гри, невивчені твори як обов’язкові, так і для самостійної роботи; багато помилок, відсутній стиль, незадовільні навички фортепіанного туше, агогіки та недосконале використання педалі.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Навчальним планом передбачено 354 години для самостійної роботи студентів.

У кожному семестрі студент повинен самостійно підготувати три нескладних твори.

Репертуарний список включає твори різної складності, тому він дійсний у виборі творів для самостійної роботи студентів, враховуючи їх індивідуальні здібності.

Екзаменаційні вимоги

На іспиті в кінці V семестру треба виконати:

- арію або інструментальний твір крупної форми;
- два камерно-вокальні твори або один камерно-вокальний твір та одну інструментальну п’есу.

Приблизні програми іспиту в кінці 5-го семестру

I.

Лисенко М.
Чайковський П.
Боккеріні Л.

Арія Тараса з опери “Тарас Бульба”
“Хотів би в єдине слово”
Менует (віолончель)

II.

Моцарт В. А.
Шапорін Ю.
Римський-Корсаков М.

Концерт Ре мажор (“Аделаїда”) для скрипки
“Повільною чередою”
“Гонець”

III.

Сметана Б.
Ліст Ф.
Мусоргський М.

Арія Маженки з опери “Продана наречена”
“Як дух Лаури”
Танок персидок (флейта)

ВИМОГИ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

Програма для виступу на державному іспиті повинна включати чотири твори:

- одну оперну арію або сцену;
- два камерно-вокальні твори;
- одну інструментальну п’есу;

ПРИБЛИЗНІ ПРОГРАМИ ДЕРЖАВНОГО ІСПИТУ

I.

- Пуччині Дж.
Скорик М.
Хачатурян А.
Укр. нар. пісня в обр. О.Чишкі “Чом, чом не прийшов”
- “Чіо-Чіо-сан”: сцена Чіо-Чіо-сан та Сузукі
“Зацвіла в долині”
Ноктюрн (скрипка)

II.

- Гайдн Й.
Рахманінов С.
Лисенко М.
Прокоф'єв С.

Даргомижський О.
Равель М.
Білаш О.
Мураделі В
- Концерт До мажор, ч. I (гобой)
“Квітень”
“Вогні горячі”
“Чорнець”
- Арія мельника з опери “Русалка”
Іспанська пісня
“Галина – калина”
Грузинський танок (ксилопон)

III.

РЕПЕРТУАРНИЙ СПИСОК

II курс

Камерно-вокальні твори

- Абдулаєв Х.
Агабабов С.
Аляб'єв О.

Александров Ан.
Аракішвілі Д.
Балакірєв М.

Бах І. С.
Бетховен Л.
Благий Д.
Бородін О.

Брамс І.
Варламов О.

Вебер К.

Верстовський О.
Гайдн Й.

Гіенко Б.

Глінка М.

Гліер Р.
Григ Е.
- Мій чарівний край
Колискова. Лісовий бал
Соловей. Два ворони.
“Чи вийду я на ганочок”
“Ти зі мною”
“На пагорбах Грузії”. “Догоріла зоря”
“Зійшов на небо”. “Чи чую голос твій”.
“Ти чарівності повна”
10 пісень із книги наспівів Г. К. Шемеллі
“Нудьга розлуки”. “Люблю тебе”
Вокальний цикл “Із Мориса Карема”
“Пісня темного лісу”. “Фальшивана нота”.
“Отрути сповнені мої пісні”. “Пиха”.
“Колискова”. “Коваль”
“Білі парус одинокий”. “Що мені жити й тужити”. “Пісня розбійника”
“Марні питання”. “Портрет”.
“Сільська пісня”.
“Старий муж”
“Дуже звичайна історія”.
“Задоволення долею”.
“Будь, красо моя, сміливішою”
Цикл пісень на слова Р. Бернса:
“В полях під снігом і дощем”
“Скажи, нащо з'явилася ти”. “Я люблю, ти мені повторювала”. “Бідний співець”.
“Сумнів”. “В крові горить”. “Як солодко з тобою мені бути”. “Поснули голуби”
“Солодко співав душа-соловейко”
“Пісня Сольвей”. “Перша зустріч”.
“Троянди”. “Лебідь”. “Люблю тебе”.
“У човні”. “Серце поета”

Гурільов О.	“Внутрішня музика”. “Розлука”.
Даргомижський О.	“Сум дівчини”.
Джордані Т.	“Шістнадцять років”. “Закоханий я, діво-красо”.
Іпполітов-Іванов М.	“Мені сумно”. “Не скажу нікому”. “Одяглась туманами”. “Черв’як”. “Титулований радник”.
Кабалевський Дж.	“О милий мій”
Каччині Д.	“Чотири провансальські пісні”.
Кікта В.	“Пісенька розумного крокодила”.
Косенко В.	“Амариліс”
Кюї Ц.	“Пісня про матір”.
Левіна З.	“Взяв би я бандуру”.
Ліст Ф.	“Торкнулась я до квітки”.
Мамедов Ю.	“Царськосільська статуя”. “Спалений лист”.
Масканьї П.	“Акварелі”. “Музичні картинки”.
Мачаваріані А.	Романси на вірші О. Шираза
Мендельсон Ф.	“В коханні все чудових чар повне”.
Мільман М.	“Як ранок, ти прекрасна”.
Монтеверді К.	“Всюди тиша і спокій”
Моцарт В.	Драматичний триптих на вірші Г. Лорки
Прокоф’єв С.	“Сициліана”
Раков М.	“Синій колір”
Римський-Корсаков М.	“На крилах пісні”. “Зюлейка”
Рубінштейн А.	“Джон Андерсон”. “Два вітри”.
Сильванський М.	“Плач Аріадни”.
Спендіаров А.	“Чаклун”. “Ви, пташки, кожний рік”.
Танєєв С.	“Німа скорбота”. “Спокій, як раніше”.
Хачатурян А.	“Моя важка дорога”.
	“Коли Луїза спалювала листи”
	“Росте країна”.
	“Цвіли-цвіли квіточки”
	“Східний романс”. “Луна”. “Октава”.
	“На пагорбах Грузії”. “Не вітер віє з висоти”.
	“Захід гасне”. “Про що у тиші ночей”
	“Клубиться хвилею”. “Співак”.
	“Береза”. “Ось вже коні мчаться”
	“Східна колискова”.
	“Острівець”. “Коли кружляючись”
	Романс Ніни з музики до драми
	М. Ю. Лермонтова “Маскарад”

Хренніков Т.	“Зимовий шлях”. “Колискова Світлани”.
Чайковський П.	З пісень для дітей: “Весна”, “Мій садок”, “Дитяча пісенька”. “Ні слова, о друже мій”. “Жахлива мить”. “Нам зірки лагідні сяли”
Шапорін Ю.	“Під вечір примовкла війна”. “Ще томлюся тугою бажання”
Шахіді З.	“Слава праці”.
Шебалін В.	“Дума матері”. “Ти про мене в слізах не згадуй”.
Шопен Ф.	“Чи чую голос твій” “Бажання”. “Пригожий хлопець”. “Воїн”. “Кільце”
Шостакович Д.	Іспанські пісні
Шуберт Ф.	“Серенада”. “Юнак біля струмка”.
Шуман Р.	“До музики”. “Скарга дівчини”. Збірка пісень “Мирти”: “Лотос”, “Жінка вождя”, “Ти як квітка прекрасна”, “Талісман”.
Круг пісень, тв. 39:	“На чужині”.
Альбом для юнацтва:	“Пролісок”, “Сов’ятко”, “Прихід весни”

Фрагменти з опер та ораторій

Гендель Г.	Ораторія “Самсон”: дві арії Самсона: c-moll (№13), B-dur (№66)
Глюк К.	Опера “Орфей”: арія Орфея “Загубив я Евридику”
Гулак-Артемовський А.	Пісня Одарки, арія Оксани з опери “Запорожець за Дунаєм”
Гуно Ш.	Опера “Фауст”: романс та куплети Зибеля
Даргомижський О.	Опера “Русалка”: пісня Ольги, пісня Наташі
Лисеню М.	Арія Наталки з опери “Наталка-Полтавка”
Моцарт В.	Опера “Весілля Фігаро”: арія Барбарини “Упустила, загубила”, арія Керубіно “Серце хвилює”, арія Сюзанни (менует).
	Опера “Бастьєн та Бастьєна”: арія Бастьєни

Римський-Корсаков М. Опера “Снігуронька”: аріозо Мизгиря,
арієта Снігуроньки
Опера “Царська наречена”: аріозо Любаші
Опера “Садко”: пісня Варязького гостя
Опера “Орестея”: арія Касандри
Опера “Пікова дама”: романс Поліни

Танеев С.
Чайковський П.

Пісні

Дунаєвський І.
Пісенька про капітана з к/ф
“Діти капітана Гранта”
“Прошавайте, скелясті гори”
“Ой джигуне, джигуне”
“Ластівко моя”
“Заповітний камінь”.
“Над річкою верба стойть”.
“Матроси Байкалу”.
“Шляхи”.
“Хай завжди буде сонце”
“Вітер”. “Балада про солдата”.
Проста пісенька з к/ф “Небеса”
“Російське поле”
“Стойть гора висока”
“Пісенька”

Жарковський Є.
Лисенко М.
Ліпатов В.
Мокроусов В.

Новіков О.
Острівський О.
Соловйов-Седой В.

Френкель Я.
Скоробагатью О.
Шебалін В.

Твори, рекомендовані для читання з листа

Бізе Ж.
Булахов П.
“Квітнева пісня”. “Прощання аравіянки”.
“Дзвіночки мої”. “Ні, не кохаю я вас”.
“Побачення”

Варламов О.
“Гірські вершини”. “Червоний сарафан”.
“На зорі ти її не буди”

Векерлен Ж.
Глінка М.
“Філіс скуча”
“Північна зірка”, “Кохаю тебе, мила трояндо”,
“Як солодко з тобою мені бути”

Григ Е.
Гурильов О.
“Ніжна, біла”. “Хатинка”.
“Колискова Сольвейг”
“Сердце-іграшка”, “В’ється ластівка”,
“Матінко-голубонько”

Деліб Л.
Дюбюк О.
Левіна З.
Титов Н.
Флярковський О.
Яковлев М.

“Бланш і троянда”
“Пташка”. “Не скажу ні кому”
“Співак”
“Я знав її чудовою дитиною”.
“Фонтану Бахчисарайського палацу”
“Якщо спитають, хто такий”
“Зимовий вечір”

III курс

КАМЕРНО-ВОКАЛЬНІ ТВОРИ

Олександров О.
Аракішвілі Д.
Балакірев М.
Бетховен Л.
Бородін О.
Брамс І.
Бріттен Б.
Валамов О.
Василенко С.
Власов В.
Вольф Г.
Гаврилін В.
Гайдн Й.
Гладков Г.

“Люблю тебе”. “Спогади”
“Чекаю на тебе”
“Серед квітів”. “Пісня Селіма”. “Лицар”.
“Сосна”. “Прийди до мене”
“Прощання Моллі”. “Радість страждання”.
“Нове кохання – нове життя”.
“Під каменем могильним”
“Для берегів вітчизни дальньої”.
“Спляча княжна”
“Вірне серце”. “Ода Сафо”.
“Тебе забути назавжди”. “Дівоча пісня”.
“Звучать ніжніше сопілки”.
“Ах, струмок, струмок мій швидкий”.
“В зелених вербах дім стойть”
Обробки народних пісень: “Саллі Гарденс”,
“Пряха”, “В старого зникла донька”,
“Коли я був хлопчиною”
“Пісня Офелії”
“Відставала лебідка”. “Вірменська серенада”.
“Ти лети, мій сон”
“В лісах дрімучих”
“Ранкова роса”. “Бродячий музика”
З російського зошита: “Калина”,
“В найчудовішим місяці травні”
“Життя наше – сон”. “Від усіх ховаючи
кохання”. “Русалка”. “Матросська пісня”.
Цикл пісень на вірші Г. Успенського
“Усе гаразд”

Глазунов О.

Музика до драми М. Ю. Лермонтова
“Маскарад”: Романс Ніни
“Мері”. “Я пам’ятаю чудову мить”.
“Переможець”. “Лицарський романсь”
“Пролісок”
“Біля моря”. “Сон”. “Монте Пінчіо”
“Весілля” (Фантазія).
“Мій сужений, мій ряжений” (Балада).
“Нічний зефір”. “Старий капрал”.
“І нудно, і сумно”. “Вертоград”.
“Я пам’ятаю глибоко”

Дворжак А.

Цикл “Пісні кохання”: “О, як пусто в серці тім”,
“Нам ніколи не судилося”,
“Біля дому я блукаю ”

Деліб Л.

“Лялька”. “Вечірній час”

Іпполітов-Іванов М.

Цикл “П’ять японських віршів”.
Пісня золотої рибки з поеми “Мцирі”
Три-четири твори на вірші Р. Гамзатова.
Сім веселих пісень на вірші англійських
поетів. Із sonetів Шекспіра:
“Хіба тобі мене хоронити”,
“Роботою знесилений”

Кочуров Ю.

“Присвячення”. Обробки народних пісень:
“Липа вікова”, “Злі татарчата”.

Цикл “Рідні пейзажі”

Романси на слова С. Капутікян.
“Святий острів”. “Джерело”.
“Міньона”. “Наче дух Лаури”.
“Хлопчик-рибалка”.

Обробка народних пісень:
“Чи пам’ятаєш мене, мос серенько?”,
“Вже як впав туман”,
“Я калиноньку ламала”

Вокальний цикл “Підсумок”

на вірші Г. Гулямі
“Якось одинокий, засмучений”.
“О цитро ти моя”. “До Хлої”

Левіна З.

Лист Ф.

Матвеєв Ю.

Мільман М.

Моцарт В.

Мясковський М.

Ніколаєв О.
Прокоф’єв С.

Раков М.
Рахманінов С.

Римський-Корсаков М. “Тонець”. “Ялина та пальма”. “Діва та сонце”.

“На ниві жовтій”, “Дрібниться й хлюпається”
Балада (“Перед воєводою”). “Ніч”

Романси на вірші О. С. Пушкіна. Із
слобідської лірики: “Ой, знову я серцем”,
“Мені не шкода”

“Чорні троянди”. “Діаманти на снігу”
“Я вся страждання”.

“Чи не краще життя мос урвати?”
“Не вітер віє”. “В серпанку-невидимці”.

“Люди сплять”. “Нехай відлунає”
Цикл “Тобі, о Батьківщино”

на вірші С. Єсеніна
“Скажи, про що у затінку глок”.
“Ніч” (на вірші Я. Полонського).

“Не вір, мій друже”. “Чому”. “Примирення”.
“Розчинив я вікно”. “Забути так швидко”.

“Чи я в полі та не травушка була”.
“Серед шумливого балу”.

“Ми сиділи з тобою”. “Ні відгуку, ні слова”.
“Хотів би в єдине слово”. “Пісня циганки”.

“Зайшло сонце”
Пісні відваги на вірші Н. Хікмета

“Млявою чередою”. “Іспанський романсь”.
“Не одна в полі доріженька”,
“Ніщо в полі не колихається”
“Іспанський романсь”. “Адель”

П’ять романсів на вірші Є. Долматовського

Штраус Р. Шуберт Ф.	“Твій погляд”. “Завтра”. “Присвячення” “Сміх і сльози”. “Ранкова серенада”. “Форель”. “Пловець”. “Ніч і мрії”. Цикл “Чудова мельничика”: “В путь”, “Куди”, “Вдячність джерелу”, “Цікавість”, “Мельник та джерело”. “Лебедина пісня”: “Місто”, “Біля моря”, “Притулок”, “Її портрет” Збірка пісень “Мирти”: “Пісня Зюлейки” (Ля мажор). “Два гренадери”. Цикл “Бідний Петер”	Молчанов К. Моцарт В. А.	Опера “Кам’яна квітка”: арія Каті Опера “Весілля Фігаро”: арія Графині “Бог кохання”, арія Сюзанни “Прийди, мій мілий друг” Опера “Дон-Жуан”: серенада Дон-Жуана Ораторія “Нам потрібен мир”: аріозо матері Кантата “Олександр Невський”: пісня дівчини Опера “Богема”: розповідь Мімі Опера “Снігуронька”: арія Снігуроньки “З подругами”, каватина Берендея, третя пісня Леля Опера “Севільський цирульник”: серенада Альмавіви
Шуман Р.		Новіков О. Прокоф’єв С. Пуччині Дж. Римський-Корсаков М.	Опера “Дон-Жуан”: серенада Дон-Жуана Ораторія “Нам потрібен мир”: аріозо матері Кантата “Олександр Невський”: пісня дівчини Опера “Богема”: розповідь Мімі Опера “Снігуронька”: арія Снігуроньки “З подругами”, каватина Берендея, третя пісня Леля Опера “Севільський цирульник”: серенада Альмавіви

Фрагменти з опер, кантат і ораторій

Аракішвілі Д.	Опера “Сказання про Шота Руставелі”: каватина цариці Тамари	Россіні Дж.	Опера “Демон”: романс Демона “Я той, кого вчуваля”, арія Тамари
Арутюнян А. Бах І. С.	Кантата “Про батьківщину”. “Колискова” Кантата № 21: арія “Сльози, стогін” Кантата “Вибір Геркулеса”: арія “Спи, мій коханий”. Три арії з “Нотного зошита Анни Магдаліни Бах” Музика до трагедії В. Гете “Егмонт”: дві пісні Клерхен	Рубінштейн А.	Опера “Нерон”: Епіталама Опера “Ануш”: арія Ануш Опера “В бурю”: пісня дівчини, арія Аксинії з I акту
Бетховен Л.		Тигранян А. Хренніков Т.	Опера “Маті”: арія Нилівни
Верді Дж.	Опера “Травіата”: арія Жермона Опера “Ріголетто”: аріозо Джильди	Чайковський П.	Опера “Євгеній Онегін”: дует Тетяни та Ольги “Чи чули ж ви”. Опера “Пікова дама”: аріозо Гувернантки, дует Поліни та Лізи
Глинка М. Гуно Ш. Данькевич К.	Опера “Іван Сусанін”: сцена та арія Вані Опера “Фауст”: арія Валентина Опера “Богдан Хмельницький”: арія Богдана Хмельницького, дві арії Кривоноса	Шапорін Ю.	Опера “Іоланта”: аріозо Іоланти Опера “Декабристи”: пісня Бестужєва “Версти, версти”
Даргомижський О. Кабалевський Д. Красев М. Лисенко М. Молчанов П.	Опера “Кам’яний гість”: дві пісні Лаури Опера “Кола Брюньйон”: пісня та арія Ласочки Опера “Морозко”: дві арії Дуні Дві арії Тараса з опери “Тарас Бульба” Спогад Лізи, Пісня Женьки з опери “А зорі тут тихі”	Шебалін В. Щедрін Р.	Кантата “На полі Куликому”: каватина Нареченої Опера “Приборкання норовливої”: арія Катарини Опера “Не тільки любов”: пісня Марусі
Массне Ж. Мейтус Ю.	Опера “Вертер”: арія Вертера, арія Шарлотти “Хай ллються ці сльози” Опера “Молода гвардія”: арія Любки, арія Валька, арія Улі, арія Олега	Алчевський П. Баснер В. Білій В.	Пісні “Душа – се конвалія ніжна” “З чого починається Батьківщина?”. “На безіменній висоті” “Орля”

- Блантер М.
Герасимчук О.
Дунаєвський І.

Кац С.

Новіков О.
Носов Г.
Пахмутова О.

Поклад Б.
Соловйов-Седой В.
Хачатурян А.
Шостакович Д.
- “Весела ланка”. У прифронтовому лісі”
“Знов весна”
“Вірність”. “Зірки”. “Пісня про Волгу”.
“Пісня про Каховку”
“Як у дуба старого”.
“Шумів суворо брянський ліс”
“З тобою залишається”. “Смуглянка”.
“Далеко, далеко”
“Ніжність”. “Знаєте, яким він хлопцем був?”.
“Орлята вчаться літати”. “Мала земля”
“Чарівна скрипка”
“Вечір на рейді”
“Море Балтійське”
“Пісня про зустрічного”

Твори, рекомендовані для читання акомпанементу з листа

- Аєдоницький П.
Аляб'єв О.
Бізе Ж.
Богословський Н.
Булахов П.
Верстовський О.
Гамалея В.
Гендель Г.
Глинка М.
Гречанінов О.
Гріг Е.
Дунаєвський І.
Жарковський Є.
Коттрау Т.
Малашкін С.
Массне Ж.
Мілютін Ю.
Новіков О.
Пономаренко Г.
Россіні Дж.
Свиридов Г.
- “Срібні весілля”
“Чи ж я вийду на ганочок”
“Квітнева пісня”. “Пастораль”
“Улюблене місто”
“Ні, не кохаю я вас”. “Дзвіночки мої”
Пісня Торопа
“Мати-земле моя”
Ораторія “Самсон”: арія Самсона
Пісня Іллівни
“Квітка”
“Моя батьківщина”
“Заспівай нам, вітер”
“Прошавайте, скелясті гори”
“Санта Лючія”
“О, якби міг виразити у звуку”
“Скарга Манон”
“Бузок-черемуха”
“Все повернулося”.
“Ой, захурделила, запорошила”
“Альпійська пастушка”
“Берізка”

- Соловйов-Седой В.
Танеев С.
Форе Г.

“Вечір на рейді”. “Балада про солдата”
“Колискова”
“Метелик та фіалка”

Твори для транспонування

- Булахов П.

Варламов О.
Глинка М.

Гурильов О.
Даргомижський О.

Титов О.
Шуберт Ф.
- “І нема в світі очей”.
“Не пробуджу спогадів”.
“Я тебе з роками не забула”
“На зорі ти її не буди”
“Гуде вітер”, “Не співай, красуне”,
“Гірко-гірко мені”
“Хатка-крихітка”. “Сум дівчини”
“Я вас кохав”. “Юнак та діва”.
“Я все ще його кохаю”
“Талісман”
“Польова трояндочка”. “Утіха”

КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТВОРИ

- Скрипка**
- Афанасьев О.
Балакірев М.
Бальсіс С.

Бах І. С. – Ауер Л.
Бетховен Л.
Вагнер Р.
Венявський Г.
Вівальді А.

В'стан А.
Гайдн Й.
Гендель Г.
Глієр Р.
- Романс. Ноктурн.
Експромт.
Чотири фрагменти з балету
“Егле – королівна вужів”
Сициліана
Менует Соль мажор
Листок з альбому (обр. А. Вільгельми)
Концерт № 2, ч.2. Легенда. Мазурка
Концерти для 2-х скрипок: ля мінор,
Ля мажор
Концерти: № 2, ч.1; № 4, ч.1; № 5
Капрічіо
Сонати: №№ 2,3,4,6
Романс Ре мажор. Листок з альбому

Глюк К.
Дворжак А. – Крейслер Ф.
Живцов О.
Кабалевський Д.
Кореллі А.
Компанеєць Г.
Кочуров Ю.
Крейслер Ф.
Куперен Ф.
Кюї Ц.
Люллі Ж.

Мєдинь Я.
Мендельсон Ф.

Моцарт В.
Новачек О.
Прокоф'єв С.
Пуньяні Г. – Крейслер Ф.
Раков М.
Рамо Ж.
Рахманінов С.

Скорик М.
Тактакішвілі О.
Тартіні Дж.
Хачатурян А.

Чайковський П.

Шопен Ф.

Мелодія.
Слов'янський танець № 2 мі мінор
Маленький вальс
Імпровізація. Концерт, ч.2
Фолія (обр. Ю. Леонара)
Менует
Ноктюрн. На зорі. Мелодія
Андантіно у стилі Д. Мартіні
Сарабанда (переклад. Е. Кросса)
Безперервний рух
Гавот та Мюзет
(збірник класичних п'ес.
Укл. К. Фортунатов)
Романс мі мінор
Пісня без слів Ля мажор
(переклад. Ф. Германа) На крилах пісні
Концерт Ре мажор “Аделаїда”
Безперервний рух
Танок дівчат. Монтеккі та Капулетті
Прелюдія та алегро
Поема. Скерцино. Імпровізація.
Тамбурун (переклад. Г. Дурова)
Елегія (обр. М. Фіхтенгольца).
Італійська полька
(переклад. Я. Мексіна)
Мелодія з к/ф “Високий перевал”
Концертино
Соната соль мінор
Музика до драми М. Ю. Лермонтова
“Маскарад”: Ноктюрн
Мелодія. Пісня без слів Фа мажор
(переклад. Т. Наша)
Ноктюрн до-дієз мінор
(переклад. К. Родіонова)
Ноктюрн № 2, тв. 9
(переклад. П. Сарасате)

Асламазян С.
Барток Б.
Василенко С.
Гліер Р.
Іпполітов-Іванов М.
Кіркор Г.
Люллі Ж.
Степанова В.
Танєєв С.
Хандошкін І.

Айвазян А.
Александров А.
Аренський О.
Аріості О.
Боккеріні Л.
Бородін О.
Бреваль Ж.
Вівальді А.
Гендель Г.
Глазунов О.
Гліер Р.
Гоенс Ж.
Давидов К.
Дворжак А.
Ібер Ж.
Іпполітов-Іванов М.
Кассадо Г.
Локателлі П.

Альт

Мелодія.
Багатель тв.6 № 2 (обр. Б. Борисовського)
Чотири п'еси на теми лютневої музики
XVI–XVIII ст., тв.№ 35
Прелюдія. Романс. Рондо
(обр. В. Борисовського)
Іспанська серенада (ред. С. Талаляна)
Ноктюрн, тв.18
Аріозо та Гавот (обр. В. Борисовського)
Поема
Листок з альбому (ред. Г. Талаляна)
Концерт

Віолончель

Дві п'еси
Класична сюїта: арія
Маленька балада
Соната
Менует. Сонати: № 3, № 6
Іспанська серенада на тему “ре, ля, фа”
(обр. Г. Кассадо)
Соната Соль мажор
Адажіо
Ларгето. Арія. Ларго
Пісня Менестреля. Іспанська серенада
Листок з альбому Мі мажор, тв. № 51, № 1
Скерцо Ре мажор
Біля фонтана
Три п'еси: Спогад, Експромт, Фуріант
(обр. А. Власова). Мелодія (обр. А. Лімського)
Маленький біленський віслюк
(обр. М. Марешала)
Романс, тв.19
Серенада
Соната

Лядов А.
Прокоф'єв С.
Раков М.
Рахманінов С.

Сен-Санс К.
Форе Г.
Цинцадзе А.
Чайковський П.
Шостакович Д.
Шуберт Ф.

Агафонников В.
Аміров Ф.
Барбер С.
Бетховен Л.
Крейн М.
Мусоргський М.
Хіндеміт П.

Прелюдія сі мінор, тв.11 (обр. К. Фортунатова)
Танок Антильських дівчат (обр. А. Власова)
Романс
Східний танець, тв. 2 № 2.
Елегія (обр. А. Власова)
Прелюдія № 10, тв. 23
(переклад. А. Брандукова)
Алего-апасіонато. Лебідь.
Сициліана. Скарга. Елегія
Колискова. Сачидао
Пісня без слів (обр. Д. Поппера)
Адажіо. Весняний вальс
(переклад. Л. Автомяна)
Алегрето-граціозо (переклад. Г. Кассадо)

Флейта

Вальс-каприс
Ноктурн. Біля джерела
Канцона
Серенада, тв. 41
Мелодія
Опера “Хованщина”: танок персидок
(переклад. В. Цибіна)
Луна

Гобой

Бах Й. – Марчелло Б.
Василенко С.
Гайдн Й.
Гендель Г.
Гліер Р.
Гріг Е.
Даргомижський О.
Дмитрієв Г.
Синисало Г.
Черепнін М.
Ейгес К.

Концерт до мінор (ред. Н. Солодуєва)
Пісня на світанку
Концерт До мажор
Соната № 2 соль мінор: Жига
Сумна пісня. Анданте, тв. 35 № 4
Вечір у горах (переклад. М. Ракова)
Пісня “Хмарки небесні”
Пісня на світанку
Три мініатюри для гобоя з фортепіано
Ескіз
Пісня пастуха

Бах Й. С.
Глазунов О.
Гліер Р.
Мединь Я.
Мендельсон Ф.
Слонов Ю.
Бетховен Л.
Власов О.
Моцарт В.
Смирнова Т.
Чайковський П.

Кларнет

Адажіо (переклад. В. Генслера)
Мрії
Романс Ре мажор (переклад. Л. Хазіна)
Романс
Адажіо (переклад. А. Штарка)
Лірична полька
Андантино (переклад. А. Васильєва)
Мелодія
Концертне рондо (переклад. А. Васильєва)
Скерцино
Ноктурн. Гумореска. Вальс
(переклад. І. Костланя)

Валторна

П’ять п’ес із “Маленької сюїти” (обр. О. Усова)
Ноктурн “Розлука”
Ноктурн (переклад. Л. Пермінова)
Мелодія
Дві сонати для валторни з фортепіано
11 сонат
Безперервний рух
Прелюдія сі мінор, тв.11 (ред. К. Фортунатова)
Пісня без слів (обр. Ф. Гумпера)
Концертне рондо
Лебідь (обр. Г. Гольтермана)
Аріозо воїна (обр. О. Усова)

Труба

Сюїта
Дві сонати для сурми з фортепіано
Концерт до мінор
Концерт для сурми з оркестром
Опера “Самсон”: арія (переклад. А. Гедіке).
Соната для скрипки з фортепіано
(переклад. С. Єрьоміна).
Концерт для гобоя (переклад. М. Табакова)

Глазунов О.
Глінка М.
Гріг Е.
Гуно Ш.

Перселл Г.
Раков М.
Тартіні Д.
Телеман Г.
Тессаріні К.
Шостакович Д.

Амброзіус
Бах Й. С.
Вагнер Р.
Перселл Г.
Рахманінов С.
Щедрін Р.

Бізе Ж.
Гліер Р.
Деліб Л.

Живцов А.
Кабалевський Д.
Катаєв І.
Крейслер Ф.
Мошков Б.
Шостакович Д.

Листок з альбому
Північна зірка (переклад. М. Табакова)
Весна (переклад. М. Табакова)
Опера "Фауст": романс Зібеля
(переклад. М. Табакова)
Сюїта для сурми та струнних інструментів
Сюїта
Концерт Ля-бемоль мажор
Концерт Ля-бемоль мажор
Соната для сурми
Вступ і танок. Варіації з балету
"Панночка й хуліган" (переклад. С. Болотіна)

Тромбон

Соната (переклад. Б. Григор'єва)
Аріозо (переклад. Б. Григор'єва)
Вечірня зірка (переклад. Ю. Прохорова)
Арія
Романс (переклад. М. Зейналова)
Гумореска

Ксилофон

Музика до драми "Арлезіанка": менует
(обр. В. Снегірьова)
Етюд. Біля джерела (обр. К. Купінського)
Балет "Севілья": Піцкато
(обр. К. Купінського)
Дитяча сюїта (обр. В. Штеймана)
Сюїта "Комедіант" (обр. В. Снегірьова)
Гумореска
Китайський тамбурун (обр. К. Купінського)
Російський танець
Вальс із фільма "Пірогов" (обр. В.
Снегірьова)

Олександров О.

Балакірев М.

Барбер С.

Бетховен Л.
Брамс Й.

Брітген Б.
Вагнер Р.

Василенко С.
Віла Лобос Е.
Власов А.
Вольф Г.

Гаврилін В.

Гайдн Й.
Глінка М.

Гріг Е.

Дебюсі К.

IV курс

Камерно-вокальні твори

Альбомний вірш. Романси на вірші
Б. Бараташівілі: "Осінній вітер". "Серга"
"Коли хвилюється жовтіюча нива".
"Грузинська пісня".
"Догорає рум'яний захід". "Над озером".
"Пісня золотої рибки".
"Маргаритки". "Таємниці юних днів".
"Годинники б'ють". Ноктурн. "Під вербою".
Пісня Мефістофеля про блоху. Аделаїда.
"Недільний ранок".
"Як бузок, розkvітає кохання моє".
"Туга за милою". "Радість життя".
"Даремна серенада". "Самотність у полі".
"У сонних озерах". "Ясеневий гай".
"У теплиці". "Скорботи". "Мрії".
Три романси на вірші французьких поетів.
Десять російських народних пісень
Бразильська бахіана № 5
Фонтану Бахчисарайського палацу
"Ніч". "Самотність". "Зачарована". "Садівник".
Італійські пісні:
"Нас навіть дрібниця захоплює",
"З веселою серенадою я пришов",
"Чудовий світ"
З німецького зошита: "Тонець". "Ганс та Грета".
З російського зошита: "Зима". "Сію-вію".
Страждання.
Пісня пастушкі. "О ніжний звук"
Пісня Маргарити. "Попутна". "Адель".
"Фінська затока". "До неї".
"Осіння буря". Баркарола. "Весняний дощ".
"З водяною лілією". "У вечірній час". "Ерос".
Романс. "Чудовий вечір". "Дзвони".
"Мандоліна". "Фавн". "Улюблений син весни".

Деліб Л.	Іспанська пісня	Римський-Корсаков М.	“Німфа”. “Рідіє хмар”.
Дурант Ф.	Аріста		“Гучніше жайворонка спів”
Кабалевський Д.	10 сонетів Шекспіра: “Бог Купідон”.	Сабзанов Я.	Журавлі
	“Ти – музика”. Вокальний цикл “Час” на вірші С. Маршака	Свиридов Г.	Цикл пісень на вірші Р. Бернса
Кікта В.	Цикл на вірші О. С. Пушкіна “Пробудження”	Сібеліус Я.	Цикл пісень на вірші С. Єсеніна
Кочуров Ю.	Квіти останні. Цикл “Рідні краєвиди”	Скарлатті А.	В розлуці. Прогулянка.
Лист Ф.	“Лорелей”. Канцона. “Три цигана”.	Стравінський І.	Фіалка
Малер Г.	“Вдихаючи тонкий аромат”. Рейнська легенда. “Спогад”.	Страделла А.	Опера “Мавра”: Російська пісня
Мейтус Ю.	“Червона ромашка”.	Тактакішвілі О.	Молитва
Метнер М.	Романси на вірші О. С. Пушкіна: “Лише троянди в’януть”. “Квітка”. “Я пережив свої бажання”. Романси на вірші М. Ю. Лермонтова: “Біля брами оселі”.	Танеєв С.	З вокальних поем: “Вечір”. “Місто”
	Романси на вірші Ф. І. Тютчева: “Чого ти хилишся над водами”	Таривердієв М.	“Б’ється серце”. “Народження арфи”.
Молчанов К.	Цикл “З іспанської поезії” на вірші Г. Лорки “Забутий”. “Колискова Яреми”. “Сирітка”. “Понад Доном сад цвіте”. “За грибами”.	де Фалья М.	“Маска”. “Сталактити”. “Менует”.
Мусоргський М.	Цикл “Дитяча”: “З нянею”. “В кутку”. “З лялькою”.	Чайковський П.	Цикл на вірші Л. Мартинова
Мясковський М.	Романси на вірші С. Щипачова “О, якби мені келихом стати”.		Цикл на вірші В. Маяковського
Обрадорс Ф.	“О, як добре вміти грati”. Кастильська хота. “Недотепа”.	Шапорін Ю.	“Сім іспанських народних пісень”:
Онеггер А.	“Дзвони”. “Прощавай”. Три пісні з “Русалочки” Г. К. Андерсена “Базікалка”. “Чернець”.	Шоссон Е.	“Мавританська шаль”. “Астуріана”. “Колискова”
Прокоф’єв С.	П’ять віршів Г. Ахматової	Шостакович Д.	“Серед похмурих днів”. “Знов, як колись”.
Петров А.	Цикл на вірші Дж. Родарі.	Штраус Р.	“Благословляю вас, ліси”.
Равель М.	Іспанська пісня. Французька пісня.	Шуберт Ф.	“Віднеси мое серце”.
Рахманінов С.	Італійська пісня. Три пісні Дон-Кіхота “Не співай, красуне, при мені”. “Як мені боляче”. “Я знов самотній”. “Біля моого вікна”.	Шуман Р.	“To було ранньою весною”. “Зачекай”.
Респігі О.	“Уночі в саду у мене”. “Ніч сумна”		“Коли б знала я”. “Чи панує день”.
	“Снігопад”. З вірменських пісень: “Луна”.		Романси з циклу “Далека юність”
	“Над труною сина”, Із шотландських пісень: “Волинщик”. “У передвечірній млі”		на вірші О. Блока
			Колібрі. Час бузуку.
			“З сверейської народної поезії”: “Колискова”.
			“Попередження”. “Перед довгою розлукою”.
			“У глибині сибірських руд” (4 монологи)
			День усіх померлих
			Баркарола. Блукач. Цикл “Чудова мельничка”.
			Цикл “Зимовий шлях”. “Лебедині пісні”:
			“Двійник”. “Вісник кохання”.
			Збірник пісень “Мірти”: “Присвячення”.
			“Ліщина”. “Боліє душа”. Коло пісень, тв. 39:
			“Місячна ніч”. “Весняна ніч”.
			П’ять віршів Марії Стюарт.
			Цикл “Кохання й життя жінки”

Фрагменти з опер, кантат, ораторій

Аракішвілі Д.	Опера “Сказання про Шота Руставелі”: арія Абдул-Араба	Моцарт В.	Опера “Весілля Фігаро”: арія Керубіно “Розповісти, пояснити”, три арії Фігаро, дует Сюзанни та Фігаро
Бах Й.С.	“Пристрасті по Матфею”: арія для сопрано Меса сі мінор: арія альта № 23, арія сопрано Кантата “На Трійчин день”.	Прооф'єв С.	Ораторія “На сторожі миру”: “Урок російської мови”
Бізе Ж.	“Радій, мое серце” Опера “Кармен”: аріозо Кармен зі сцени ворожіння, арія Хозе, арія Мікаели	Пуччині Дж.	Опера “Дуенъя”: арія Клари, розповідь Клари, дует Дуенъї та Мендози.
Верді Д.	Опера “Ріголетто”: арія Джильди Опера “Травіата”: перша арія Віолетти Опера “Дон Карлос”: арія Еболі, арія короля Філіпа Опера “Отелло”: пісня Дездемони про вербу Ораторія “Пори року”: арія плугатаря, арія Ганни	Рахманінов С.	Опера “Війна і мир”: дует Наташі та Соні з 1 акту, аріозо та арія Наташі
Гайдн Й.	Опера “Юстиніан”: арія Аріадни	Римський-Корсаков М.	Опера “Богема”: арія Рудольфа, вальс Мюзетти.
Гендель Г.	Опера “Ксерокс”: арія “Кораблик у бурхливому морі” Опера “Роделінда”: арія Роделінди	Россіні Ж.	Опера “Мадам Баттерфляй” (“Чіо-Чіо-сан”): дві арії Баттерфляй, сцена Чіо-Чіо-сан та Сузукі.
Глінка М.	Опера “Руслан і Людмила”: каватина Людмили	Рубінштейн А.	Опера “Тоска”: дві арії Тоски, дві арії Каварадоссі.
Гуно Ш.	Опера “Іван Сусанін”: арія Сусаніна “Чують правду”, каватина та рондо Антоніди	Сен-Санс К.	Опера “Манон”: арія Манон
Даргомижський О.	Опера “Фауст”: каватина Фауста, куплети Мефістофеля	Танеєв С.	Опера “Алеко”: розповідь Старого.
Деліб Л.	Опера “Русалка”: сцена та арія Княгині, арія Мірошника, каватина Князя	Хренніков Т.	Опера “Царська наречена”: арія Собакіна, дві арії Марфи, сцена Любаші та Бомелія.
Дзержинський І.	Опера “Лакме”: дует Лакме та Малікі	Чайковський П.	Опера “Снігурунька”: сцена танення.
Кабалевський Д.	Опера “Тихий Дон”: арія Аксинії		Опера “Садко”: арія Любави
Леонкавалло Р.	Опера “Кола Брюньйон”: карт. III: пісня Кола Брюньйона		Опера “Севільський цирульник”: каватина Розіни, арія Базиліо
Массне Ж.	Опера “Сім’я Тараса”: арія Насті, арія Єфросинії		Опера “Демон”: романс Демона “На повітряному океані”
	Балада з опери “Паяци”		Опера “Самсон і Даліла”: дві арії Даліли “Відкрилася душа”, “Самсона в цю ніч чекаю”
	Опера “Манон”: арія Манон		Опера “Орестея”: арія Клітемнестри
			Опера “В бурю”: арія Наталії з II акту, пісня Льоньки з IV акту
			Опера “Пікова дама”: аріозо Германа “Пробач, небесне творіння”, арія Єлецького, арія Лізи “Біля канавки”
			пісенька та балада Томського
			Опера “Євгеній Онегін”: арія Ленського, арія та аріозо Онегіна
			Опера “Орлеанська діва”: арія Іоанни

Шебалін В.

Опера “Приборкання норовливої”: дует
Казаріни та Петруччіо

Пісні

Бабаєв О.

Пісня юнацтва
з к/ф “Хитрість старого Ашира”
Марш ентузіастів з к/ф “Світлий шлях”
“Від’їзд партизан”.
“Заклик Синьої птиці” з к/ф “Синя птиця”
“Дніпровський вальс”, “Києве мій”

Дунаєвський І.

Новиков О.

Петров А.

Шамо І.

Твори для читання з листа

Балакірєв М.

“Ти чарівної знемоги повна”. “Лицар”.
“Пісня Селіма”
Пісня Клерхен
Серенада
Опера “Бал-маскарад”: пісня Оскара
Опера “Травіата”: арія Віолетти (IV акт)
Лицарський роман
“О, якби журба моя”
“Сокіл”. Коліскова
Пісня про Каховку
“Я люблю тебе, життя”
“Вітер з гір моїх”
“Ніч”
“Чорний погляд”
“Весна”. “Я вам не подобаюсь”
“Дума матері”

Твори для транспонування

Булахов П.

Варламов О.

Глінка М.

Гуно Ш.

“І нема в світі очей”
“Солов’єм зальотним”. “Біліє парус”.
“Що ти рано, травушка”
“Північна зірка”. “Бідний співак”
Опера “Фауст”: куплети Зібеля

Гурильов О.

Даргомижський О.
Кюї Ц.
Монюшко С.
Рубінштейн А.
Танєєв С.
Шереметьев Б.
Шуберт Ф.

“Серце-іграшка”. “Сільський сторож”.
“Право, матусі скажу”
“Закоханий я, діво-красо”
“Я пам’ятаю вечір”, “Я вас кохав”
“Золота рибка”
“Співак”
“Острівок”
“Я вас кохав”
“До музики”. “До лютні”

КАМЕРНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТВОРИ

Скрипка

Румунські танці.
Концерт Мі мажор
Два романси
Виbrane угорські танці
Концерт соль мінор, ч. 2
Молдавська рапсодія
Концерт № 2
Пісня. Адажіо. Гумореска
Тарантела
Концерт № 1
Арія. Скерцо
Балет “Раймонда”: Адажіо
Слов’янський танець соль мінор
Місячне світло (обр. Д. Циганова)
Концерт
Рондо. Менует у стилі Порпори
Іспанська симфонія, чч. 1, 4
Концерт, ч. 2
Рондо Соль мажор
Безперервний рух
Концерт Ре мажор. Кампанела. Вічний рух

Прокоф'єв С. Опера “Любов до трьох апельсинів”: марш (обр. Я. Хейфеца)
Музичний момент (обр. Л. Фейгіна)
Балет “Попелюшка”: п’ять п’ес (обр. М. Фіхтенгольца) Андантино
Концерт

Раков М. Романс ре мінор, тв. 6 № 1

Рахманінов С. Римський-Корсаков М. – Цимбаліст Е. Фантазія на тему з опери “Золотий півник”
Інтродукція і тарантела. Циганські наспіви.
Іспанські танці, тв. 21: Малагеня, Хабанера
Концерт № 3

Сарасате П. Концертна фантазія на словацькі та молдавські теми

Сен-Санс К. Пісня-поема

Фрід Г. Роздум. Скерцо. Меланхолічна серенада

Хачатурян А. Три фантастичних танці (переклад. Г. Глікмана)

Чайковський П. Балет “Золотий вік”: полька (переклад. Д. Грюнаса)

Шостакович Д. Чотири прелюдії (переклад. Д. Циганова)
Романс (обр. Ф. Крейслера)

Альт

Караєв К. Балет “Сім красунь”: адажіо (обр. В. Борисовського)

Мусоргський М. Гопак (обр. В. Борисовського)

Прокоф'єв С. Балет “Ромео та Джульєтта”: Вступ.
Вулиця прокидається

Равель М. Павана (обр. В. Борисовського)

Рахманінов С. Вокаліз (обр. Е. Страхова)

Римський-Корсаков М. Політ джмеля (обр. Е. Страхова)

Сібеліус Я. Сумний вальс (обр. В. Борисовського)

Шостакович Д. Адажіо. Весняний вальс. Прелюдії, тв. 34 №№ 16,17 (переклад. Е. Страхова)

Віолончель

Альбеніс І. Кордова (обр. для віолончелі з фортепіано Г. Пеккера)

Асаф'єв Б. Балет “Бахчисарайський фонтан”: соло Сюїта “Арлезіанка”: менует (обр. Г. Фінцергагена)

Бізе Ж. Концерт Сі-бемоль мажор (обр. Ф. Грюцмахера)

Боккеріні Л. Опера “Князь Ігор”: хор і танок половецьких дівчат (обр. С. Козолупова)

Бородін О. Адажіо та рондо (обр. Г. П’ятигорського)

Вебер К. Концерти До мажор та Ре мажор (переклад. А. Власова)

Гайдн Й. Елегія, тв. 17

Глазунов О. Балада, тв. 4

Гліер Р. Интермецо (обр. Г. Кассадо).

Гранадос Е. Іспанський танець

Давидов К. Концерти: №№ 2,3,4. Концертне алего

Дебюсі К. Місячне сяйво (переклад. Рончині).

Кабалевський Д. Менестрелі. У човні (переклад. Ю. Фаліка).

Кассадо Г. Арабески (переклад. А. Власова)

Лало Е. Концерт

Мійо Д. Соната у старовинному стилі

Моцарт В. А. Концерт ре мінор

Поппер Д. Концерт

Прокоф'єв С. Рондо (обр. Ф. Крейслера)

Равель М. Тарантела

Раков М. Концертино, тв. 132

Балет “Попелюшка”: адажіо (обр. А. Власова)

Гавот (обр. А. Стогорського)

Опера “Війна і мир”: вальс (переклад. А. Бузовкіна)

Балет “Кам’яна квітка”: вальс

Хабанера

Поема. Серенада

Рахманінов С.

Прелюдія Соль мажор, тв. 21 № 10
(переклад. А. Брандукова)
Східний танець. Вокаліз (обр. А. Брандукова)
Мелодія (обр. В. Матковського)
Адажіо з варіаціями
Пробудження
Токата (обр. Г. Кассадо)
Роздум (обр. А. Власова)
Скерцо та арія, тв. 25
Етюд до-дієз мінор (обр. О. Глазунова)
Алегрето-граціозо
П'ять п'ес у народному стилі

Флейта

Аміров Ф.
Вівальді А.
Глазунов О.

Годар Б.
Моцарт В.

Слонимський С.
Сорокін В.
Форе Г.
Шишаков І.

Ашугська. У горах Азербайджана.
Концерт № 3, тв. 10 (переклад П. Вальдерзе)
Балет “Раймонда”: Вступ та три варіації
(переклад. В. Цибіна)
Іділія. Вальс.
Концерт № 1, тв. 313 (переклад. Н. Платонова)
Концерт № 2 Ре мажор
Гумореска
Поема
Тарантела
Скерцо

Гобой

Вітачек Ф.
Гендель Г.

Глінка М.

Коломієць А.

Лірична п'еса. Танець
Концерт Сі-бемоль мажор
(переклад. Л. Славинського)
Опера “Руслан та Людмила”:
каватина Людмили
(переклад. Н. Солодуєва, Г. Конрада)
Опера “Іван Сусанін”: Вальс
(переклад. Г. Конрада)
Скерцо

Моцарт В.
Раков М.
Савельєв Б.
Шуман Р.
Яхін Р.

Александров Б.
Василенко С.
Вебер К.
Караєв К.

Медінь Я.
Моцарт В.
Прокоф'єв С.

Римський-Корсаков М.
Светланов Е.
Скарлатті А.
Чічков Ю.
Шебалин В.

Вівальді А.
Гевіксман В.
Дваріонас Б.
Купревич В.
Мільде Л.
Мірошников О.
Моцарт В.

Концерт Мі-бемоль мажор
Соната для гобоя з фортепіано
Концерт, тв. 26
Три п'еси, тв. 94
Концерт для гобоя

Кларнет

Алегро. Ноктурн
Східний танець
Концерт № 1, тв. 73: Варіації
Балет “Стежкою грому”:
Танець дівчат з гітарами
(переклад. Н. Керімова)
Концерт для кларнета, ч. 2
Концерт Ля мажор (ред. А. Семенова)
Сюїта “Літня ніч”: Менует
Опера “Заручення у монастирі”: Танець масок
Концерт (переклад. Рудольфа)
Прелюдія та Скерцо
Соната ре мінор (переклад. А. Гедіке)
Фантазія на теми опери Глінки
“Руслан та Людмила”
Музика до к/ф “Глінка”: Кадриль та контрданс

Фагот

Концерт ре мінор
Мелодія. Гумореска
Тема з варіаціями
Скерцино
Тарантела
Скерцо
Концерт Сі-бемоль мажор

Валторна

- Гайдн Й.
Глазунов О.
Дюка П.
Моцарт В.
Равель М.
Сен-Санс К.
- Концерт для валторни
Мрії. Пісня Менестреля
Сільська ідилія
Адажіо. Концерт для валторни
Павана (переклад. Джонса)
Концертна п'еса

Гуно Ш.

- Косенко В.
Паліашвілі З.
Прокоф'єв С.
Римський-Корсаков М.
де Фалья М.
Ешпай А.
- Опера “Фауст”: Вальс (обр. К. Купінського)
Скерцино
Опера “Даїсі”: Лезгінка (обр. К. Купінського)
Скерцо. Прелюдія (обр. К. Купінського)
Танок скоморохів
Іспанський танець (обр. Селівачова)
Дві п'еси з циклу “Угорські наспіви”

Труба

- Абсиль Ж.
Аренський О.
Бетховен Л.

Гедіке О.
Онеггер А.
Прокоф'єв С.
Рахманинов С.
Шахов І.
Шостакович Д.

Щедрін Р.
- Три п'еси для сурми з фортепіано (казки)
Концертний вальс
Романс До мажор для скрипки з фортепіано
(переклад. Т. Докшицера)
Концертний етюд
Інтрауда (переклад. Г. Орвида)
П'ять мелодій (переклад. Т. Докшицера)
Вокаліз (переклад. С. Єрьоміна)
Скерцино
Три фантастичних танці
(переклад. Т. Докшицера)
В наслідування Альбенісу

Тромбон

- Вебер К.
Гречанінов О.
Римський-Корсаков М.
Чайковський П.
Шостакович Д.
- Романс
Ноктурн (переклад. Б. Григор'єва)
Концерт для тромбона
Романс. Ноктурн.
Три прелюдії
Романс із музики до к/ф “Гедзь”

Ксилофон

- Асламов А.
Бізе Ж.
Блок В.
- Відзвуки фестивалю
Опера “Кармен”: Увертюра
(обр. К. Купінського)
Плясова на російські теми

Для нотаток

Для нотаток

Навчальне видання

КОНЦЕРТМЕЙСТЕРСЬКИЙ КЛАС

Програма для вищих навчальних закладів культури і мистецтв
I-II рівнів акредитації

Укладач Е. В. Васильєва

Формат 60×84/16. Папір офсетний. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 2,55. Наклад 100 прим.

Видавництво “Фірма “ІНКОС”
14116, м. Київ, вул. Маршала Рибалка, 10/8;
Тел./факс: (044) 206-47-29, 206-47-21
E-mail: inkos@carrier.kiev.ua,
inkos@ln.kiev.ua

Свідоцтво про внесення суб’єкта видавничої справи до державного
реєстру видавців, виробників і розповсюджувачів видавничої
продукції № 2006 від 04.11.2004 р.